

רשומות

הצעות חוק

13 בנובמבר 1995

2442

כ' בחשון התשנ"ו

עמוד

207 ..... הצעת חוק רישוי קבלני כוח-אדם, התשנ"ו-1995

תיקון עקיף:

חוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969

מתפרסמת בזה הצעת חוק של הממשלה:

הצעת חוק רישוי קבלני כוח-אדם, התשנ"ו-1995

הגדרות

1. בחוק זה -

"קבלן כוח אדם" - מי שעיקר עיסוקו מתן שירותי כוח אדם של עובדיו לשם עבודה אצל זולתו, לרבות לשכה פרטית כמשמעותה בחוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959,¹ העוסקת גם במתן שירותי כוח אדם, אף אם אין עיקר עיסוקה בכך; "השר" - שר העבודה והרווחה.

2. (א) לא יעסוק אדם כקבלן כוח אדם אלא אם כן קיבל רשיון לכך מאת השר ואלא על פי תנאי הרשיון ובכפוף להוראות סעיף 9.

(ב) רשיון לפי סעיף זה יינתן לתקופה של שנה, וניתן לחדשו לתקופות נוספות של שנה בכל פעם.

(ג) החליט השר שלא לחדש רשיון, יודיע על כך לבעל הרשיון לא יאוחר מ־30 ימים לפני מועד פקיעת הרשיון; לא הודיע כאמור, יתחדש הרשיון לתקופה נוספת של שנה בכל פעם.

¹ ס"ח התשי"ט, עמ' 32.

(ד) הבקשה למתן רשיון תוגש על גבי טופס שיקבע השר ושיכלול את הפרטים שהשר יקבע.

3. (א) השר רשאי להתנות את מתן הרשיון בקיומם של תנאים בדבר יציבותו הכלכלית של מבקש הרשיון, בקיומם של תנאים פסיים וסביבתיים נאותים ובקיומם של תנאים אחרים, הכל לשם הסדרת פעילות תקינה של המבקש כקבלן כוח אדם.

תנאים למתן הרשיון

(ב) השר רשאי שלא ליתן רשיון באחד מאלה:

(1) אם בחמש השנים שקדמו לבקשת הרשיון הורשע מבקש הרשיון או ממלא תפקיד בכיר בעסקו בעבירה שיש עמה קלון, או שיש לה השלכה על עיסוקו כקבלן כוח אדם;

(2) אם מבקש הרשיון אינו מקיים חובה מחובותיו על פי חיקוק המעניק זכויות לעובדים.

(ג) סעיף זה יחול גם על ההחלטה שלא לחדש רשיון כאמור בסעיף קטן 2(ג) בשינויים המחוייבים.

4. השר רשאי להתנות ברשיון תנאים לגבי הנושאים המנויים בסעיף 3(א), ורשאי הוא להוסיף ברשיון תנאים כאמור גם לאחר מתן הרשיון.

תנאים ברשיון פלוני

5. השר רשאי בתקנות לקבוע תנאים בנושאים המנויים בסעיף 3(א), דרך כלל או לסוגים של קבלני כוח אדם שיראו אותם ככלולים ברשיון.

תנאים כלליים

6. השר רשאי, לאחר שנתן לבעל הרשיון הזדמנות להשמיע טענותיו, לסייג את הרשיון או לבטלו אם התקיים כקבלן כוח האדם אחד מאלה:

ביטול רשיון

(1) הוא הפר תנאי מתנאי הרשיון;

(2) הוא הורשע בעבירה שיש עמה קלון או שיש לה השלכה על עיסוקו כקבלן כוח אדם;

(3) הוא הפר חובה מהחובות המוטלות עליו על פי חיקוק המעניק זכויות לעובדים.

דבריו הסבר

הוצאות טיפול, עמלות וכד'. הנהגת רישוי והפיקוח על קיום החוק יביאו איפוא לשיפור משמעותי ברמתם ובטיבם של השירותים הניתנים על ידי קבלני כוח האדם לציבור.

עקרונות חוק רישוי קבלני כוח-אדם, התשנ"ו-1995, המוצע הם:

1. הגדרת קבלן כוח אדם כמי שעיקר עיסוקו הוא במתן שירותי כוח אדם של עובדיו לשם עבודה אצל זולתו.

2. קבלן כוח אדם יתוייב ברשיון לצורך עיסוקו בתחום זה. הרשיון יינתן בכפוף לתנאים בדבר יציבותו הכלכלית של מבקש הרשיון, בקיומם של תנאים פסיים וסביבתיים נאותים ובקיומם של תנאים אחרים לשם הסדרת פעילותו התקינה של מבקש הרשיון כקבלן כוח אדם.

העסקת עובדים באמצעות קבלני כוח אדם הינה תופעה ההולכת ומתרחבת, בעיקר במגזרים שבהם דרושה ניירות גבוהה של עובדים או בסוגי עבודות שהן זמניות במהותן, כגון: מילוי מקום של עובדים הנעדרים זמנית מהעבודה, מילוי משימה חולפת או סיוע בתקופה של להץ בלתי שגרתי בעבודה.

עקב התרחבות התופעה של העסקת עובדים באמצעות קבלני כוח אדם נוצר הצורך להסדיר את העיסוק בענף זה על ידי הנהגת רישוי של קבלני כוח אדם ופיקוח עליהם.

הצורך ברישוי כאמור נובע מכמה סיבות. ראשית יש צורך להבטיח קיום החובות המוטלות על קבלני כוח האדם כלפי עובדיהם על פי הרין, כגון תשלום שכר שלא יפחת משכר המינימום המועד הקבוע בחוק ומתן יתר הזכויות הסוציאליות המגיעות לעובדים. שנית, יש צורך למנוע גביית תשלומים כלשהם מהעובדים בעד

7. קבלן כוח אדם שרשינו בוטל או לא חודש רשאי להמשיך ולהעסיק את העובדים שהעסיק אצל זולתו ערב הביטול או אי-החידוש למשך תקופה שהורה השר; השר יורה כאמור אם נוכח שהדבר דרוש לשם הגנה על העובדים ובהתחשב בנסיבות ביטול הרשיון או אי חידושו.
8. (א) לא יקבל קבלן כוח אדם ולא ידרוש בדרך כלשהי מעובד שהוא מעסיק או ממועמד לעבודה אצלו, כל תמורה בעד שירותיו או החזר הוצאותיו, בין במישרין ובין בעקיפין.
(ב) מי שאצלו מועסק בפועל עובד של קבלן כוח אדם לא ידרוש ולא יגבה מהעובד בדרך כלשהי תמורה מלאה או חלקית של סכומים שהוא שילם לקבלן כוח האדם בעד שירותיו או כהחזר הוצאותיו, בין במישרין ובין בעקיפין.
9. לא יעסק קבלן כוח אדם כמתן שירותי כוח אדם של עובדים שהובאו מחוץ לארץ או של עובדים מישראל במקום עבודה בחוץ לארץ, אלא אם כן ניתן לו היתר מיוחד לכך מאת השר. על ההיתר יחולו הוראות סעיפים 2 עד 6 בשינויים המתחייבים; ואולם השר רשאי לסרב מתן ההיתר או להתנות היתר שנתן בתנאים נוספים, בהתחשב במצב התעסוקה בישראל, בקיום חובותיו של קבלן כוח האדם כלפי עובדיו וענינים אחרים כיוצא באלה.
10. תניה בהסכם האוסרת, בין לחלוטין ובין באופן זמני, על המעביד במקום העבודה שבו מועסק עובדו של קבלן כוח האדם להעסיק את העובד, או האוסרת, במישרין או בעקיפין על עובד כאמור להיות עובדו של המעביד במקום עבודה כאמור – אין לה תוקף.
11. קבלן כוח אדם לא יעסיק עובדים במקום עבודה שיש בו שביתה או השבתה, או עובדים הבאים במקום עובדים המשתתפים בשביתה או המושבתים עקב ההשבתה, כל עוד השביתה או ההשבתה מתקיימות.
12. הוראות חוק זה באות להוסיף על זכותו של עובד מכוח דין, הסכם קיבוצי או חוזה עבודה ולא לגרוע ממנה.
13. (א) השר ימנה מפקחים מבין עובדי משרד העבודה והרווחה לשם פיקוח על ביצוע הוראות חוק זה.
(ב) קבלן כוח אדם ימסור למפקח, לפי דרישתו, כל מידע, פרטים ומסמכים הקשורים בפעולותיו, תוך המועד שנקבע בדרישה או באופן תקופתי במועדים שצויינו בה.
(ג) לשם ביצוע תפקידיו לפי חוק זה רשאי מפקח –
(1) להיכנס לכל מקום שיש לו יסוד להניח כי מועבדים בו בני אדם, או שבו מתנהל עסקו של קבלן כוח אדם, וכלכד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא לפי צו של שופט, ולחקור כל אדם בכל ענין הקשור לפיקוח על קיומן של הוראות חוק זה. על הקירה כאמור יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)², ובלבד שהנחקר לא חייב לתת תשובה שיש בה כדי להפלילו;
(2) לבדוק כל פנקס, תעודת, דין וחשבון או מסמך אחר ולהעתיק מהם;
(3) להיות מלווה על-ידי שוטר, אם יש לו יסוד לחשוש להפרעה בביצוע תפקידו.

² חוקי א"י, כרך א', עמ' 439.

14. (א) העובר על הוראות סעיפים 2, 8, 9, או 11, דינו – כפל קנס הקבוע בפסקה (2) לסעיף 61(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977³, וכן קנס כאמור בפסקה (1) לסעיף האמור לגבי כל עובד שבקשר אליו נעברה העבירה.
- (ב) מי שהפריע למפקח להשתמש בסמכויותיו לפי סעיף 13 וכן קבלן כוח אדם שלא קיים חובה המוטלת עליו לפי הסעיף האמור, דינו – מאסר 6 חודשים.
15. נעברה עבירה לפי חוק זה בידי חברי-בני-אדם, תחול אחריות לה גם על כל שותף – למעט שותף מוגבל – וכן על כל אדם אשר בשעת ביצוע העבירה היה בו מנהל פעיל, אלא אם כן הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו או שנקט את כל האמצעים למניעתה.
16. לבית הדין לעבודה סמכות ייחודית לדון בתובענה שעילתה בהוראות חוק זה.
17. בחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969⁴, בתוספת השניה, בסופה יבוא "חוק רישוי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1995".
18. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.
19. (א) תחילתו של חוק זה בתום ששה חודשים מיום פרסומו.
- (ב) מי שהיה קבלן כוח אדם ערב תחילתו של חוק זה ויש בידו רשיון לניהול לשכה פרטית בהתאם להוראות הפרק הרביעי לחוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959, יראהו כמי שקיבל רשיון לפי סעיף 2 לחוק זה עד לתום תקופת הרשיון לניהול לשכה פרטית כאמור בסעיף 63(ב) לחוק האמור, ובלבד שהודיע לשר תוך 30 ימים מיום התחילה כאמור על עיסוקו כקבלן כוח אדם בטופס שייקבע בתקנות ומסר פרטים כפי שידרשו בטופס;
- (2) נסתיימה התקופה האמורה בפסקה (1) לא יעסוק כקבלן כוח אדם אלא אם כן קיבל רשיון לפי סעיף 2 לחוק זה והוא אף אם נתחדש רשיונו לניהול לשכה פרטית לפי הוראות סעיף 63(ג) לחוק האמור.

דברי הסבר

6. שר העבודה והרווחה יוסמך למנות מפקחים מבין עובדי משרד העבודה והרווחה לשם פיקוח על הוראות החוק, אשר יהיו מוסמכים לדרוש מידע ופרטים מקבלני כוח האדם הקשורים בפעולותיהם וכן לבצע הקירה במקרה של חשד להפרת החוק.
7. תיקבע הוראת מעבר שלפיה קבלן כוח אדם שבידו רשיון לניהול לשכה פרטית כמשמעותה בחוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959, לא יצטרך לקבל רשיון כקבלן כוח אדם לתקופה שעד תום תקופת הרשיון שניתן לו לניהול לשכה פרטית (עד שנה) ובלבד שימסור הודעה על כך לפי טופס שייקבע בתקנות. נסתיימה התקופה האמורה – יהיה חייב ברשיון גם קבלן כוח אדם.
3. עיסוק במתן שירותי כוח אדם של עובדים זרים או של עובדים ישראלים בחו"ל יחייב קבלת היתר מיוחד לכך, תוך הבאה בחשבון של מצב התעסוקה בישראל וקיום חובותיו של קבלן כוח האדם כלפי עובדיו.
4. ייאסר על קבלן כוח האדם לדרוש או לקבל מהעובד עמלה או החזר הוצאות, וכן ייאסר על המעביד במקום העבודה שאצלו מועסק העובד בפועל, לדרוש או לקבל מהעובד תשלומים כאמור.
5. ייאסר על קבלן כוח אדם להעסיק עובדים במקום עבודה שיש בו שביתה או השבתה, או עובדים הבאים להחליף עובדים אחרים המשתתפים בשביתה או המושבתים עקב השבתה.

³ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁴ ס"ח התשכ"ט, עמ' 70; התשנ"ה, עמ' 75.